

శ్రీకామాక్షీ వైభవం
ప్రవచనం

బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు శర్మ

ఎమెస్కో

శ్రీకామాక్షి వైభవం

మనకు భారతదేశంలో సప్తమోక్షపురాలు ఉన్నాయి.

అయోధ్యా మాయా కాశీ అవంతికా మధుర

కాంచీపురీ ద్వారవతీ చైవ సప్తయితే మోక్షదాయికా ॥

ఆ నగరాలకు ఒక ప్రత్యేకమైన శక్తి ఉంది. అటువంటి నగరాలు ప్రవేశంచేసినంత మాత్రం చేత మోక్షానికి కారణమవుతాయి. వాటిని సప్తమోక్షపురాలు అని పిలుస్తారు. ఇందులో ఆరు పురాలు ఉత్తర భారతదేశంలో ఉన్నాయి. ఏడవది కాంచీపట్టణం ఒక్కటే దక్షిణ భారతదేశంలో ఉన్న ఏకైకమోక్షపురి. కాబట్టి కాంచీపురానికి విశేషమైన ప్రాధాన్యం. కాంచీపురంలో పరదేవత సాక్షాత్ కామాక్షి. కామాక్షి అన్న పేరు రావడానికి కారణం 'క' అన్న అక్షరం బ్రహ్మని ప్రతిపాదిస్తుంది. 'మ' అన్న అక్షరం లక్ష్మిని ప్రతిపాదిస్తుంది. బ్రహ్మ శక్తి సరస్వతి. విష్ణువు శక్తి లక్ష్మి. కామాక్షి అంటే ఒక కంటిలో సరస్వతీదేవి అనుగ్రహాన్ని, ఒక కంటిలో లక్ష్మీదేవి అనుగ్రహాన్ని తన దృష్టిప్రసారం చేత అనుగ్రహించగలిగిన తల్లి. కేవలం ఆవిడ చూపు పడితే చాలు, సరస్వతీ కటాక్షం కావాలనుకున్న వాళ్లకు సరస్వతీ కటాక్షం, లక్ష్మీకటాక్షం కావాలనుకున్నవాళ్లకు లక్ష్మీకటాక్షం.

ఒకటి గమనించాలి. రెండుకళ్ళు తిప్పి చూస్తున్నప్పుడు ఏ వస్తువుని చూస్తున్నామో. ఆ వస్తువుని రెండుకళ్లతో చూస్తాం తప్ప ఒక కంటితో చూసి ఒక కన్ను మూసివేయడం, ఒక కంటితో చూడకపోవడం అన్నది ఉండదు. రెండు కళ్ళూ కలిసే చూస్తాయి. ఎవరు కామాక్షి అనుగ్రహానికి పాత్రులు అవుతారో వారు సరస్వతీ, లక్ష్మల కటాక్షానికి పాత్రులు అవుతారు. లక్ష్మీకటాక్షమన్న మాటని జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోవాలి. లక్ష్మీకటాక్షమంటే విపరీతమైన ఐశ్వర్యం అని అర్థం కాదు. లక్ష్మి అంటే గుర్తు. గుర్తించబడటానికి వీలుగా ఉంటాడు. దేని చేత అంటే, ఆయనకు ఉండవలసిన ఐశ్వర్యం ఏమిటి అంటే, ఆ వేళకు తినవలసిన పదార్థానికి అమ్మవారు లోటు రానివ్వదు. ఆ సమయానికి కావలసిన అన్నం ఆ సమయానికి అందుతుంది. ఏ సమయానికి కావలసిన సౌకర్యం ఆ సమయానికి అందుతుంది. సరస్వతీ కటాక్షం కావాలి అనుకున్నవాళ్ళకు సరస్వతీ కటాక్షం కలుగుతుంది. ఆయన నిత్యతృప్తుడై ఉంటాడు. ఇది ఐశ్వర్యం అన్నమాటకి సరైన అర్థం. నాకు ఇది లేదు అన్నమాట ఉండదు. నాకు ఈశ్వరుడు ఏమివ్వలేదు గనక అన్న మాట ఉంటుంది. నాకు ఆయన అన్నీ ఇచ్చాడన్న పరమతృప్తితో ఉంటాడు. తృప్తే ఐశ్వర్యం, ఎన్ని ఉన్నా నాకు ఏదో లేదు అన్నవాడు దరిద్రుడవుతాడు తప్ప ఐశ్వర్యవంతుడు అవడు.

రామాయణం బాలకాండలో అయోధ్యానగరంలో ఉండే ప్రజల గుణ గణాలను చెప్పతూ వాల్మీకి మహర్షి ఒక మాట అంటారు.

నా కుండలీ నామకుటీ నాస్రగ్వీ నాల్పభోగవాన్ ।

నామృష్టో నాసులిప్తాంగో నాసుగంధశ్చ విద్యతే ॥

అక్కడ ఎవరూ అల్పమైన భోగం కలవారు లేరు. అది సాధ్యమా? మీ ఊళ్ళో అందరూ సమానంగా సుఖపడుతున్నారని అంటే అది సత్యదూరం. ఎందుకంటే ఒకరు మేడలో ఉంటారు. ఒకరు పెంకుటింట్లో ఉంటారు. ఒకరు పాకలో ఉంటారు. ఒకరిదగ్గర కోటి రూపాయలు ఉంటాయి. ఒకరి దగ్గర లక్ష రూపాయలు ఉంటాయి. ఒకరికి రెక్కాడితే గానీ డొక్కాడని స్థితి ఉంటుంది. అప్పుడు అందరూ ఒకలా ఎలా భోగాన్ని అనుభవిస్తారు? సుఖం ఒకలా ఉండదు, తారతమ్యం ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు నాల్పభోగవాన్ అన్నమాట ఎలా అన్వయమవుతుంది? మహర్షి ఆ శబ్దాన్ని ఎలా ప్రయోగించారు? మహాపురుషుడైన మహర్షి ఎక్కడా దోషభూయిష్ఠంగా మాట్లాడరు. అన్వయం జాగ్రత్తగా చేసుకోవాలి. తృప్తి లేనివాళ్ళు లేరు. ఎవరికి ఉన్నదానితో వారు తృప్తిగా ఉంటారు. అందరి భోగం ఒకటే. కోటి రూపాయలు ఉన్నవాడు ఏ తృప్తితో ఉన్నాడో, రెక్కాడితేగానీ డొక్కాడని వాడు అదే తృప్తితో ఉన్నాడు. అందరిదీ అదే తృప్తి అయినప్పుడు వాళ్ళ భోగంలో తేడా రాదు. అందుకే నాల్పభోగవాన్ అంటే ఒకే రకమైన తృప్తిని కలిగి ఉండటం. లక్ష్మీకటాక్షంలో ప్రధానమైన నాల్పభోగవాన్ అన్నమాట ఎలా అన్వయం అవుతుంది? లక్ష్మీకటాక్షంలో ప్రధానమైన లక్షణం ఏది అంటే తృప్తితో జీవనం చేయటం. తృప్తి ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ శాంతి ఉంటుంది. ఎక్కడ శాంతి ఉందో వాడు ఇతరుల శాంతికి కారకుడు అవుతాడు. ఏ పూజ, క్రతువు చేసినా చివరకు దాని ఫలితం ఏమని చెప్పతామంటే

ఓమ్ శాంతి శాంతి శాంతి:

శాంతి జరగాలి అని కోరుకుంటాం. ఆ శాంతికి ప్రధానమైంది ఏది అంటే తృప్తి. అది లేని నాడు శాంతి ఉండదు. అటువంటి తృప్తిని కలిగినవాళ్ళు లక్ష్మీ అనుగ్రహాన్ని పొందినవాళ్ళు. జీవితంలో కామాక్షి అనుగ్రహాన్ని పొందితే వెంపర్లాడడం, పరిగెత్తడం ఉండకుండా పరమప్రశాంతంగా ఉంటాడు. అలా ప్రశాంతంగా ఉండడానికి కావలసిన అధ్యవసాయంతో కూడుకున్న బుద్ధి లభించడానికి ప్రధానమైన హేతువు, ఆమె చూపులవల్ల కలిగిన సరస్వతీ కటాక్షం. అంటే కేవలం కొన్ని పద్యాలు, శ్లోకాలు వచ్చినవాళ్ళు కాదు. ఆ మాటకు యధార్థమైన అర్థం భగవత్ సంబంధమైన జ్ఞానాన్ని పొందినవాడు. అందువల్ల సరస్వతీకటాక్షాన్ని పొందినవాడిని పండితుడు అంటారు. పండా: అన్న శబ్దంలో నుంచి వచ్చింది. అంటే భక్తితత్పరుడైనవాడు. అన్నిటికీ పరమేశ్వరునితో చెప్పుకుంటూ ఉంటాడు. కష్టం, సుఖం ఏది వచ్చినా నేను కారణం అనడు. సుఖం కలిగితే ఇది పరదేవత అనుగ్రహం. నేను సుఖంగా ఉన్నాను. అమ్మా! నీకు కృతజ్ఞతలు. కష్టం వస్తే అమ్మా! గతంలో ఏదో పాపం చేసి ఉన్నాను. ఆ ఫలితం ఈ దుఃఖరూపంలో వచ్చింది. ఇక్కడతో చేసిన పాపం పోయింది. ఇంకొకసారి దుఃఖం రాకూడదు అంటే ఇంకొకసారి పాపం చేయకూడదు. కాబట్టి పాపం చేయకుండా ఉండగలిగిన బుద్ధిని నాకు కటాక్షించమని అడుగుతాడు. అది పండా: భక్తి కలిగినవారు అన్న మాటకు అర్థం. అంతే కానీ ఎంత పదార్థాన్ని, ఎన్ని తులసినదళాలను తీసుకుని వస్తాడు, ఎన్ని తామరపూలు, ఎన్ని మారేడు దళాలను పట్టుకుని వస్తాడు, ఎంత పూజ చేస్తుంటాడు అన్నది భక్తికాదు. శంకరభగవత్పాదులు శివానంద లహరి చేస్తూ,